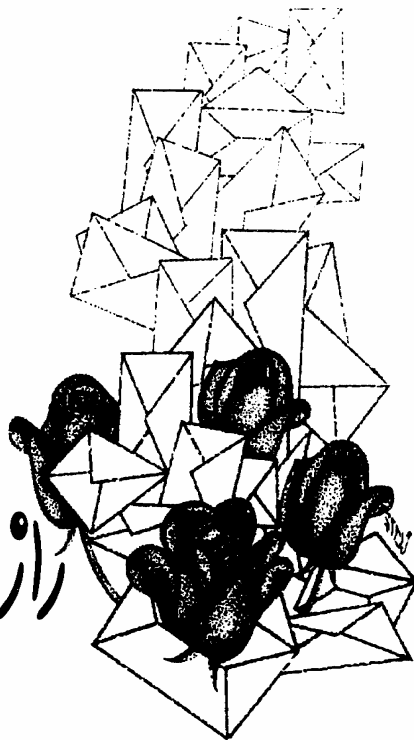

رازى و خوانندگان

کشور است.

اما از دیدگاه روش شناسی چگونه باید عمل کرد تا اهمیت مسأله بخوبی فهم شود؟ همان طور که گفته شد تجویز منطقی در مقابل تجویزات غیر منطقی داروست.

اگر به جای عبارت پیش گفته بگوئیم - جلوگیری از تجویزهای غیر منطقی دارو مطلب رارساتر بیان نموده‌ایم.

در مقام عمل باید در جلسات بازآموزی به نقد نسخ غیر منطقی پرداخت. آموزشی‌ترین مفیدترین و کاربردی‌ترین راه همین روش می‌باشد.

✿ تجویز منطقی دارو به چه معناست؟!

«... اما عبارت تجویز منطقی دارو - به چه معناست و برداشت صحیح و عمیق از این عبارت چه باید باشد.

این عبارت یعنی تجویز دارو با توجه به ضوابط علمی و آکادمیک؛ اما این کار که بسیار بدیهی و روشن به نظر می‌رسید و مبنای آموزش طب هم همین درمان منطقی است. پس این عبارت چه نکته جدیدی در بردارد؟!

این حرکت یک جنبش برای اصلاح وضع نسخه نویسی و خیل کثیری از تجویزهای غیر منطقی و غیر علمی و بدون ضابطه دارو در

نسخ غیر منطقی محل ظهور تجویزات غیر منطقی داروها هستند.

این نسخ را باید عیناً در جلسات آموزشی مورد بحث و بررسی قرار داد و به رفع ایراد و علت وقوع تخلفات پرداخت تا جلسات آموزشی مفید و فعال گردد و باز خور اطلاعات مناسبی داشته باشیم و اهداف این حرکت برای دانش طلبان به خوبی حلاجی گردد.

با بررسی و نقد نسخ - که بعضاً به نحو پراکنده در مجلات پزشکی و دارویی صورت می‌گرفت شاغلان حرف پزشکی به طور واقعی و بلافاصل با مشکلات موجود در نسخه گذاری در کشور آشنا می‌شدند. زیرا از لحاظ آماری این مشکلات در سطح جامعه پزشکی پراکنده است و برای هر فرد منفرداً ظهور و تبلور چشم‌گیری ندارد.

تدریس یک سلسله متون علمی بدون التفات به کاستی‌ها و کژی‌های سیستم تجویز دارو در کشور اهداف بازآموزی‌های تجویز منطقی دارو را محقق نمی‌سازد همچنین با ارائه فهرست وار تداخل‌ها و اغلاط و بدون ذکر Case‌های واقعی مشکلات درمانی به خوبی دیده نمی‌شود. باید به این مطلب که هر آموزشی راه کار ویژه خود را دارد تا از بهره وری لازم برخوردار باشد توجه داشته باشیم.

با این روش مفید آموزش می‌توان امیدوار بود که کاستی‌های ساختار درمانی ما کاسته شود؛ روش آزمون و خطا روشی است که در بسیاری از سیستم‌های مدیریتی و تحقیقاتی به‌عنوان راهبردی کارآمد برای توسعه شناخته می‌شود.

به کمک این حرکت‌های ستوده امید است تا نظام

درمانی کشور هر چه بیشتر در چرخه توسعه مداوم وارد شود و حلقه معیوب تجویز و مصرف غیر منطقی و دور از علم دارو در کشور شکسته شود.

این حرکت راه کاری است برای بومی‌تر کردن علم در کشور و باید بدانیم که راه توسعه نیز از همین مسیر یعنی یافتن کاستی‌ها و تعلیم رفع آنها می‌گذرد. کاستن روندهای غیر منطقی در شئون مختلف زندگی نظیر تغذیه و تجویز دارو و یکی از وجوه توسعه است.

تهران - دکتر فرزانه کمالی نیا - داروساز

❁ ضعف اطلاعات کاربردی در

بازآموزی‌ها

«...۷ سال پیش زمانی که فارغ التحصیل شدم فکر می‌کردم داروخانه هم مثل یک مغازه است که در آن جنسی خرید و فروش می‌شود و کمتر فرصتی برای استفاده و ارائه مطالب خواننده شده در طی دوران تحصیل پیش می‌آید. امروز بعد از چند سال کارکردن و تجربه پیدا کردن می‌بینم که شاید به جرأت بتوان گفت مردم از هیچ کدام از رده‌های پزشکی به اندازه داروساز شاغل در داروخانه توقع داشتن اطلاعات جامع و همه جانبه ندارند و این موضوع را از مطرح کردن مسائل و مشکلاتشان در زمینه‌های مختلف پزشکی بهداشتی حتی اجتماعی فرهنگی و روانشناختی و غیره می‌توان فهمید.

برای مثال در داروخانه وسایل ورزشی، مواد لاغر کننده برای خرید و فروش وجود دارد که مشتری از مفید بودن وسیله و این که به فرض برای دیسک، آرتروز، اعصاب و ضرر دارد یا نه می‌پرسد و دامنه سؤالاتشان حتی به مسائل

ارتوپدی و غیره کشانده می‌شود. در مورد تمام وسائل بهداشتی که داریم (مثلاً ژل لاغری، گوشواره لاغری) از ما اظهار نظر کارشناسانه می‌خواهند، کدام بهتر است کدام ضرر ندارد توصیه شما چیست و خیلی سؤالات دیگر. در تمام موارد ما اطلاعاتی را که از توضیحات و بروشورهای تبلیغی شرکتها گرفته‌ایم همراه یک سری نکات کلی که قبلاً آموخته‌ایم در اختیار مشتری قرار می‌دهیم. در تمام زمینه‌های پیشگیری، درمان، بهداشت، مهندس پزشکی دیالیز MRI سؤال می‌کند. نوار قلبی، مغزی، جواب‌های آزمایشگاهی پاتولوژی و غیره را به ما نشان می‌دهند و نظرمان را می‌خواهند بدانند. در واقع همان طور که گفتیم ما نیاز به اطلاعات جامعی و نیز به اصطلاح Uptodate در زمینه‌های مختلف پزشکی و نیز حتی فرهنگی اجتماعی و روانشناختی داریم. حال ما چگونه این اطلاعات جامع و جدید را کسب کنیم مشکل اینجاست. بازآموزی‌ها و سمینارهای بیشتر روی قسمت‌های علمی و تخصصی است و تا حدودی کمک کننده است. استفاده از کتابخانه‌های پزشکی و دسترسی به آن برای همه کس به راحتی فراهم نیست. در اینجا مجلاتی چون رازی با درج مقالاتی که توسط متخصصین مربوطه نوشته شده می‌تواند این اطلاعات را در اختیار ما قرار دهد و از این بابت سپاسگزاریم.

پس چاپ مقالاتی که به بررسی نیازهای اطلاع رسانی داروسازان در داروخانه می‌پردازد و ارائه راه کارهای مناسب در این امر می‌تواند از موضوعات قابل بررسی برای مسئولان محترم این ماهنامه باشد و من فکر می‌کنم یک ارتباط فعال و بین داروساز و مجله را

فراهم می‌سازد بویژه که در رابطه با مسائل روزمره و ملموس برای داروساز می‌باشد. (برای نمونه چاپ مقاله‌ای در مورد انواع شیرهای خشک موجود در بازار دارویی و موارد تجویز آن درست زمانی که مشکل توزیع شیر وجود داشت، برای ما راهنمای خیلی خوبی بود و من خودم خلاصه آن را برای همکاری که می‌داشتیم با مجله در ارتباط نیست بردم و برای ما در مقابل مشتری تا حد زیادی جوابگو بود.)

در آخر اگر در مورد وضعیت داروسازان در کشورهای دیگر مقاله‌ای داشته باشید (مثل وضعیت حقوقی داروسازان در اطریش) مفید و جالب است همین طور یک بررسی آماری از تعداد کل داروسازان داروخانه دار، تعداد مسئولین فنی بدون داروخانه، تعداد دکترهای داروساز بیکار، آیا داروسازان در یک جا متمرکز هستند آیا کمبود دکتر داروساز در منطقه‌ای داریم یا خیر، وضعیت حقوقی در شهرهای مختلف و دیگر مسائل این صنف را اگر داشته باشید و منتشر کنید، سپاسگزاریم.»

اصفهان - دکتر مه‌السادات خلیفه سلطان - داروساز

❁ توزیع الكل

«... سال‌هاست توزیع الكل طبیبی به داروخانه‌ها به روش خاصی صورت می‌گیرد و سبب ایجاد مشکلاتی برای داروخانه‌ها گردیده است. سهمیه تعیین شده برای داروهای ساختنی بسیار کم می‌باشد، از مسئولان دارویی کشور می‌خواهیم سیستم توزیع الكل را به نحو مقتضی اصلاح نمایند...»

تهران - امضا محفوظ - داروساز